

NORDIC HPTH ORGANISATION er en interesseorganisation for patienter med sygdommen Hypoparathyroidisme (HPTH), og deres pårørende. Interesserede fagfolk kan også tegne medlemskab.



DEN SKAL:

- Fremme medlemmernes interesser ved at give råd og information om sygdommen.
- Øge kendskabet til - og forståelsen for sygdommen.
- Arbejde for bedre medicinsk behandling.
- Skabe kontakt mellem mennesker med denne sjældne sygdom.
- Følge med og fremme forskning på området.
- Have et godt samarbejde med HPTH organisationer i udlandet.

NORDIC HPTH ORGANISATION er medlem af Eurordis (European Organisation for Rare Diseases), Sällsynta Diagnoser i Sverige og Center for Små Handicapgrupper (CSH) i Danmark.

Vi er godkendt til at søge midler ved ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering i Norge.



Læresenteret
Oslo universitetssykehus, Ullevål



Sällsynta diagnoser

Denne brochure er støttet økonomisk af Helsedirektoratet i Norge.

MEDLEMSKAB I NORDIC HPTH ORGANISATION:

Sendes til: **Nordic HPTH Organisation, Gamle Konglungvei 1A, 1392 Vettre.**

Du kan også melde dig ind i foreningen, via vores hjemmeside: www.hpth.no

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./sted: _____

Land: _____

Telefon: _____

Org. nr: NO 988 978 787

Hypo parathyreooidisme



www.hpth.no

Hypoparathyreoidisme



Hypoparathyreoidisme betyder nedsat/ophævet funktion af biskjoldbruskkirtlerne (parathyreoidea). **Sygdommen er IKKE relateret til thyroidea (skjoldbruskkirtlen) (højt/lavt stofskifte).**

Biskjoldbruskkirtlernes funktion er at producere parathyreoideahormon (PTH). Hormonet har flere funktioner i kroppen.

PTH udøver sin effekt på målceller via binding til receptorer i cellemembranen. Denne binding moduleres af såkaldte G proteiner og påvirker mange forskellige processer inde i cellen, helt ind til cellekernen.

Hormonets **vigtigste** funktion er at regulere calcium- og fosfat koncentrationen i blodet samt inde i kroppens celler.

Normal mængde af elektrolytten calcium i blodet er livsvigtig for mange processer i kroppen:

1. Muskelkontraktioner
2. Nervefunktion
3. Neuromuskulære kontraktioner
4. Hjertets kontraktioner
5. Koagulering af blod
6. Hormon og neurotransmittor frigørelse
7. Knogledannelse

Calcium i blodet bliver derfor normalt reguleret inden for et meget

snævert normalområde og med en individuel variation på max. 2 %. Ved hypoparathyreoidisme er den intra-individuelle variation for høj.

PTH-mangel mindsker frigivelsen af calcium fra knoglerne og øger tabet af calcium ved urindannelsen i nyrene. PTH-mangel hæmmer dannelsen af aktivt D vitamin (som er et hormon), således at tarmens optag af calcium fra maden hæmmes.

Det aktive vitamin D, som gives som behandling af sygdommen i dag, retter ikke op på alle tabte funktioner af parathyreoideahormonet.

Nedsat funktion af biskjoldbruskkirtlerne medfører, som hovedsymptom, nedsat koncentration af kalk (calcium) og forhøjet koncentration af fosfat i blodet. Magnesiummangel er også et almindeligt symptom.

Symptomer: I de sværeste tilfælde af lavt blodcalcium kan der opstå livstruende muskeltkræmper i hele kroppen. Meget lavt calciumniveau kan også medføre forlænget QT interval i hjertet, hypotension og hjertesvigt.

Symptomer på kronisk hypoparathyreoidisme er tendens til muskelspasmer i hænder og fødder. Følelseløshed og prikkende følelse omkring munden og i fingre, tæer og ben. Hævede og smertende fødder. Endvidere kan symptomer være træthed og konfusion. Extrapyramidale symptomer (ligesom det ses ved Parkinson) kan udvikle sig over tid og skyldes forkalkninger i hjernen. Der kan udvikles forkalkninger af nyrene og andre steder i kroppen, samt Cataract (grå stær). Der kan også opstå smerter som ved Polyneuropati. Smerter i skellet og svaghed/smerter i musklerne er almindelige. Muskelsmerterne øger ved aktivitet.

Hypoparathyreoidisme kan være medfødt eller erhvervet, og årsagerne er mange forskellige, her nævnes nogle:

MEDFØDT:

Idiopatisk hypoparathyreoidisme betyder, at man ikke kan påvise årsagen til den nedsatte funktion.

Isoleret Hypoparathyreoidisme kan optræde sporadisk. Der eksisterer også familiære former, hvor f.eks. flere søskende eller flere generationer i samme familie har Hypoparathyreoidisme.

Di George syndrom er en sygdom, hvor der er manglende anlæg af biskjoldbruskkirtler. Sygdommen **APS 1** er også repræsenteret med Hypoparathyreoidisme. Der vil i begge tilfælde også være andre manifestationer.

Ved **Pseudohypoparathyreoidisme, også kaldet Albrights hereditære osteodystrofi**, er dannelsen af PTH i biskjoldbruskkirtlerne intakt, men knogler og nyrer er ikke i stand til at respondere på det.

ERHVERVET:

Hypoparathyreoidisme efter skade. Da de fire biskjoldbruskkirtler er meget små og er placeret lige bag skjoldbruskkirtlen, kan operation i regionen føre til, at disse små kirtler bliver skadet/fjernet. Strålebehandling af halsregionen kan også være en årsag.

Autoimmun Hypoparathyreoidisme. Kroppens immunsystem kan af ukendt årsag danne antistoffer mod kirtelvævet (autoimmunitet), således at de hormonproducerende celler langsomt ødelægges.

Brochuren er redigeret og kvalitetssikret af Professor Erik Fink Eriksen Endokrinologisk klinik Oslo Universitetssygehus, Aker. Norge/Norway.